

17. Εφετείου Αθηνών 3095/2009

Πρόεδρος: Παναγιώτης Σπηλιόπουλος, Πρόεδρος Εφετών
Εισηγητής: Γεώργιος Μιχολιάς, Εφέτης
Δικηγόροι: Γεώργιος Παπαδουκάκης - Στέλιος Κοκολινάκης

Η απόφαση

3. Με τον πρώτο λόγο της έφεσης πλήττεται η εκκαλούμενη απόφαση για την εσφαλμένη απόρριψη της πρωτοδίκως υποβληθείσης ενστάσεως της εναγομένης περί αοριστίας του δικογράφου της αγωγής και δη α) για αοριστία κατ' άρθρο 216 ΚΠολΔ σε ό,τι αφορά τα στοιχεία εκείνα που θεμελιώνουν κατά τον ν. 2121/1993 την προστασία των οπτικοακουστικών έργων των εκπροσωπούμενων από τον αντιδικο δημιουργών, καθώς και τη δήθεν γενόμενη εκ μέρους της προσβολή των δικαιωμάτων των προσώπων αυτών και β) για αοριστία κατ' άρθρο 216 ΚΠολΔ σε ό,τι αφορά τα στοιχεία εκείνα που θεμελιώνουν, σύμφωνα με το άρθρο 65 παρ. 2 του ν. 2121/1993, καθώς και τις γενικές περί αδικοπραξιών διατάξεις, τη δήθεν ευθύνη αυτής (εναγομένης) προς αποκατάσταση της υποτιθέμενης ζημίας του αντιδίκου.

Για την πληρότητα της αγωγής στα πλαίσια εφαρμογής του κανόνος δικαίου ο οποίος καταλαμβάνει τη δικαιολογική σχέση, πρέπει να περιέχεται σε αυτή σαφής έκθεση όλων των συγκεκριμένων περιστατικών, τα οποία αντιστοιχούν στα αφηρημένα στοιχεία του πραγματικού του κανόνος δικαίου και των συνεπειών οι οποίες επέρχονται, συνεπώς των περιστατικών τα οποία είναι παραγωγικά του επιδίκου δικαιώματος (ΕΑ 2229/2003).

Ειδικότερα, ουσιώδες και απαραίτητο στοιχείο της αγωγής είναι η ιστορική βάση, δηλαδή η ακριβής εξιστόρηση όλων των ισχυρισμών περί πραγματικών περιστατικών από τα οποία, κατά τους κανόνες του ουσιαστικού δικαίου (και δη από την εφαρμοστέα νομική διάταξη), πηγάζει το επίδικο δικαίωμα και η υπό του ενάγοντος επικαλούμενη έννομη συνέπεια.

Η αναγραφή δε στο δικόγραφο της αγωγής των πραγματικών περιστατικών, τα οποία πρέπει να είναι όσα είναι νομικώς ικανά και αναγκαία για τη θεμελίωση του δικαιώματος, η προστασία του οποίου ζητείται, και μάλιστα με τέτοια σαφήνεια, ώστε να εξατομικεύουν την επίδικη έννομη σχέση και να μην καταλείπεται αμφιβολία περί της αξιώσεως που απορρέει από αυτά, είναι απαραίτητη για να υπάρχει η δυνατότητα, το μεν, το Δικαστήριο να κρίνει τη νομική βασιμότητα της αγωγής, το δε, ο εναγόμενος να αμυνθεί κατά της θεμελιούμενης επ' αυτών αγωγικής αξιώσεως.

Εξ άλλου, το δικόγραφο της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα άνω πραγματικά περιστατικά, τα οποία κατά νόμο θεμελιώνουν το αξιούμενο δικαίωμα, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα να συμπληρωθούν αυτά από το περιεχόμενο άλλου εγγράφου (διαδικαστικού ή εξωδίκου), αφού η τυχόν αοριστία της αγωγής δεν δύναται να συμπληρωθεί ούτε με τις προτάσεις, ούτε με την παραπομπή σε άλλα έγγραφα της δίκης, ούτε και από την εκτίμηση των αποδείξεων.

Αν τα γεγονότα αυτά δεν αναφέρονται ή αναφέρονται με ασάφειες και ελλείψεις, η αγωγή είναι αόριστη και συνεπώς απαράδεκτη (Βλ. ΑΠ 915/1980 ΝοΒ 29. 296, ΑΠ 585/1976 ΝοΒ 25. 169, ΕφΑΘ 1308/1987 ΕλλΔνη 29. 525).

Αντιθέτως μη νόμιμη είναι η αγωγή όταν οι περιεχόμενοι πραγματικοί ισχυρισμοί είναι μεν πλήρεις υπό την ανωτέρω έννοια, πλην και αληθείς υποτιθέμενοι δεν είναι ικανοί να θεμελιώσουν το επίδικο

δικαίωμα.

Η αόριστη αγωγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη για έλλειψη δηλαδή της διαδικαστικής προϋπόθεσης την οποία αξιώνει το άρθρο 216 παρ. Ια ΚΠολΔ (ΑΠ 915/1980 ΝοΒ 29. 296, ΑΠ 201/1976 ΝοΒ 24. 722, Δ. Κονδύλη, Το δεδικασμένο, παρ. 18 σημ. 13, παρ. 17 αριθ. 2).

Από την επισκόπηση του δικογράφου της αγωγής, περίληψη της οποίας εκτίθεται παραπάνω, προκύπτει ότι αναφέρεται σ' αυτή ότι ο ενάγων συνεταιρισμός έχει συσταθεί νομίμως και εκτίθενται σε αυτή λεπτομερώς τα επί μέρους στοιχεία της διαδικασίας συστάσεως και εγκρίσεως αυτού, ως και ονομαστικώς τα μέλη του, ότι έχουν μεταβιβασθεί παρ' αυτών στον ίδιο καταπιστευτικώς τα δικαιώματα με συμβάσεις αναθέσεων σε όλα ανεξαιρέτως τα έργα των δημιουργών τους οποίους εκπροσωπεί και των κληρονόμων τους, οι οποίοι είναι επίσης μέλη του, και ότι η εναγομένη προέβη στην παραπάνω παράνομη και υπαίτια προσβολή και ζητεί με αυτή την επιδίκαση αποζημίωσης.

Δεν ήταν κατά συνέπεια αναγκαίο, για το ορισμένο της αγωγής, να αναφέρονται σε αυτήν το έτος παραγωγής και το περιεχόμενο της συμβάσεως παραγωγής για καθένα από τα δειγματοληπτικά αναφερόμενα στην αγωγή έργα του ρεπερτορίου του ενάγοντος, τα πνευματικά δικαιώματα τα οποία προσέβαλε η εκκαλούσα με τις κατά το επίδικο χρονικό διάστημα πραγματοποιηθείσες από την ίδια επίμαχες δημόσιες εκτελέσεις εντός των δωματίων του ξενοδοχείου "...". Ειδικότερα, είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της εκκαλούσης ότι εξ αιτίας της μη αναφοράς του έτους παραγωγής των ως άνω δειγματοληπτικά αναφερομένων έργων δεν είναι σαφές εάν τα έργα αυτά τελούν υπό την προστασία του ν. 2121/1993 ή εάν έχει λήξει η προστασία αυτών, αφού όλα τα αναφερόμενα ως άνω έργα είναι γνωστές κινηματογραφικές ταινίες των δεκαετιών 1960-1970, έτσι ώστε δεν είναι δυνατόν να έχει λήξει η διάρκεια προστασίας των, η οποία κατά το άρθρο 31 παρ. 3 του ν. 2121/1993 ανέρχεται σε 70 χρόνια μετά το θάνατο του τελευταίου επιζώντος από τον απαριθμούμενο στο ως άνω άρθρο κύκλο προσώπων, με αποτέλεσμα να παρέλκει η περαιτέρω εξέταση των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της εκκαλούσας, οι οποίοι προφανώς αντιβαίνουν στους κανόνες της λογικής και των διδαγμάτων της κοινής πείρας.

Περαιτέρω, ως μη νόμιμος πρέπει να απορριφθεί και ο άλλος περί αοριστίας της ένδικης αγωγής προβαλλόμενος από την εκκαλούσα ισχυρισμός, ότι στην ένδικη αγωγή δεν περιγράφεται το περιεχόμενο κάθε σύμβασης οπτικοακουστικής παραγωγής, ώστε να προκύπτει εάν η εξουσία της δημόσιας εκτέλεσης έχει επιφυλαχθεί στους εκπροσωπούμενους από τον ενάγοντα δημιουργούς ή στους παραγωγούς των έργων αυτών, καθόσον η μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας ως προς τη μορφή εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών, ακόμη και αν στη σύμβαση για τη δημιουργία των ταινιών αυτών έχει ορισθεί ότι μεταβιβάζονται όλες οι εξουσίες εκμετάλλευσης τους, ερμηνεύεται σύμφωνα με το σκοπό της σύμβασης και όσα αναφέρονται στα άρθρα 13 παρ. 5 και 34 παρ. 1 του ν. 2121/1993 με συμπληρωματική εφαρμογή του άρθρου 288 ΑΚ όπως τούτο έχει κριθεί νομολογιακά (Βλ. ΕφΑΘ 2440/2006 ΕλλΔνη 2008 584, ΕφΑΘ 4499/2000 ΚριτΕ 2001 260) και θεωρείται ότι μεταβιβάζονται οι εξουσίες που ήταν γνωστές κατά τη σύμβαση και απαραίτητες για την εκπλήρωση του σκοπού της.

Έτσι αφού ο σκοπός των επικαλούμενων από την εναγομένη συμβάσεων κινηματογραφικής παραγωγής ήταν την εποχή εκείνη (δεκαετίες 1960-1970) η κινηματογραφική παραγωγή και η προβολή στις αίθουσες των κινηματογράφων, στους παραγωγούς εκείνης της εποχής μεταβιβάσθηκαν μόνον οι εξουσίες που ήταν γνωστές τότε και αναγκαίες για την εκπλήρωση του σκοπού της σύμβασης, δηλαδή της κινηματογραφικής παραγωγής και προβολής στους κινηματογράφους, δεδομένου ότι η τηλεοπτική μετάδοση κινηματογραφικών ταινιών ήταν ακόμη την εποχή εκείνη άγνωστος τρόπος εκμετάλλευσης του πνευματικού έργου για τον δημιουργό (Βλ. Δ. Καλλινίκου,

Πνευματική Ιδιοκτησία και Συγγενικά Δικαιώματα, β` έκδοση, σελ. 179-180 με περαιτέρω παραπομπή στη νομολογία).

Συνεπώς οι ένδικες εξουσίες της παρουσίασης στο κοινό των επίδικων κινηματογραφικών ταινιών δια της διανομής του σήματος από το ξενοδοχειακό συγκρότημα της εναγομένης μέσω συσκευών τηλεόρασης στους πελάτες που διαμένουν στα δωμάτια του συγκροτήματος της δεν μεταβιβάστηκαν στους παραγωγούς των έργων αυτών και δεν είναι αναγκαίο το στοιχείο αυτό να παρατίθεται στην αγωγή.

Τέλος ως αβάσιμος πρέπει να απορριφθεί και ο περί αοριστίας της ένδικης αγωγής ισχυρισμός της εκκαλούσης "ότι δεν αναφέρεται σε αυτή έστω και επιγραμματικά η υποτιθέμενη υπαιτιότητα της εναγομένης, ο αιτιώδης μεταξύ του ζημιογόνου γεγονότος και της επελθούσης ζημίας, καθώς και η υποτιθέμενη ζημία των εκπροσωπούμενων από τον ενάγοντα οργανισμό δημιουργών", καθόσον από την επισκόπηση του δικογράφου της ένδικης αγωγής και ειδικότερα από τα διαλαμβανόμενα στα υπό τους αριθμούς 11 έως 19 κεφάλαια αυτής προκύπτει ότι περιέχονται σ` αυτή όλα τα απαιτούμενα από τη διάταξη του άρθρου 65 παρ. 2 του ν. 2121/1993 στοιχεία που στηρίζουν το αγωγικό αίτημα και μάλιστα και αυτό της υπαιτιότητας της εναγομένης.

Επομένως το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που έκρινε ορισμένη την ένδικη αγωγή δεν έσφαλε και πρέπει κατόπιν τούτου ο πρώτος λόγος της έφεσης με τον οποίο υποστηρίζονται τα αντίθετα να απορριφθεί ως αβάσιμος.